

HEMVÅRDSFÖRESKRIFTER ÅT PATINTER MED KYSTOSTOMI

Urinstopp utav olika skäl kräver ibland behandling med inneliggande kateter. Ibland är det fördelaktigt att välja en kateter som införes till urinblåsan via buken (kystostomi). Katetern hålls på plats i urinblåsan med hjälp av en vätskefylld boll (ballong) eller med ett stygn i huden och den fästes ytterligare med häfta. Samma kateter kan vara kvar i 3-6 månader, varefter den kan bytas.

Hygien

Det är viktigt med god hygien när man har kystostomi-kateter. För att undvika infektioner bör händerna tvättas både före och efter att man har behandlat katetern. Bästa sättet att rengöra huden är att duscha katetröten dagligen. Duscha ännu oftare om ni har rodnad i huden eller om huden utsöndrar rikligt med sekret. Ni kan bada bastu normalt, men simning och karbad bör undvikas.

Vid kateterroten finns vanligen en kompress med häfta. Avlägsna den gamla innan duschning och byt till ren kompress efteråt. Om kateterroten utsöndrar rikligt med sekret, är det bättre att använda bara kompress, i annat fall kan man lägga en skyddshinna på roten. Det är enklare att observera katetröten genom hinnan och den behövs nödvändigtvis inte bytas varje gång man duschar. Skyddshinnan byts åtminstone en gång i veckan.

Kost och medicinering

Ni behöver ingen specialkost. Det är dock viktigt att dricka dagligen ca två liter vätska (vatten, saft, kaffe, te, fil, jogurt, soppa etc) om ni inte har vätskebegränsning pga hjärtsvikt. Ett rikligt intag av vätska förhindrar infektioner i urinvägarna och gör på samma gång att katetern hålls bättre öppen. Om ni dricker för lite kan urinens salter grumlas i katetern och åstadkomma stockning. Ta era ordinerade mediciner som vanligt.

Motion

Katetern är inte ett förhinder för motion och utomhusvistelse. Försäkra er dock om att urinutsöndringen till urinpåsen inte försvåras när ni motionerar. Fäst urinpåsen alltid nedanför urinblåsan t.ex vid låret med ett tarraband eller i en särskild benpåse som fästes vid låret.

Skötsel av katetern

Urinpåsen töms genom att man öppnar kranen som finns i nedre kanten av påsen. Urinpåsen byts en gång i veckan. När ni byter ren påse skall ni alltid tvätta händerna först. Avlägsna korken som finns i ändan av urinpåsens slang och förena den med katetern. Undvik att röra ändan av urinpåsens slang och urinkateterns ända, så hålls de rena.

Kontrollera varje dag kateterns fästpunkt, observera huden och möjlig sekretutsöndring. Det är viktigt att slangen hålls rak, så att urinflödet hålls fritt till urinpåsen.

Acceptant:

Datum:

Om er läkare har gett er en förordning om att försöka urinera normalt, kan ni stänga katetern med specialförsedd kork. Avlägsna urinpåsen från katetern och lägg på en kork i ändan av katetern, kom ihåg renligheten. Om ni inte lyckas urinera normalt, förena katetern med urinpåsen egen så att urinblåsan töms.

När ni blir utskriven från sjukhuset får ni en remiss till hälsovårdscentralen där ni får gratis tillbehören ni behöver (urinpåsar, kompresser, korkar, häfta etc)

De använda urinpåsarerna och korkarna får ni slänga med övrigt hushållsavfall.

Om katetern hålls på plats med hjälp av en ballong, är det viktigt att kontrollera vätskemängden (5 ml) i ballongen med jämna mellanrum. På så sätt försäkras man sig om att vätskan inte avdunstar från ballongen och förorsakar att katetern kommer bort ur urinblåsan.

Övrigt att observera

Ta kontakt med hälsovårdscentralen, arbetshälsovården, operationavdelningen (06) 826 4637, kirurgiska avdelningen 10 (06) 826 4310, kirurgiska avdelningen 7 (06) 826 4303 eller samjouren 116 117 ifall följande problem uppstår:

- urinen inte kommer till påsen eller om ni har smärtor i nedre buken (katetern kan var stockad)
- urinen blir illaluktande (kan var tecken på infektion)
- urinen blir blodig
- om ni får feber, smärtor i nedre buken eller i ryggen

Ni har kystostomikateter nr: _____ datum: _____

Katetern är fäst med : Ballong 5 ml / Stygn

Katetern ska bytas: ____ / ____ / ____ plats: _____

Acceptant:
Datum: